

**RAAD VAN STATE, AFDELING BESTUURSRECHTSPRAAK**

**Xe KAMER**

**A R R E S T**

**nr. 222.376 van 5 februari 2013  
in de zaken A. 206.429 /X-15.213.**

In zake :      1. de b.v.b.a. JADEM ARABIANS  
                  2. Guy JAMAR  
                  3. Christine JAMAR-DEMEERSSEMAN  
                  bijgestaan en vertegenwoordigd door  
                  advocaten Ilse Cuypers en Griet Cnudde  
                  kantoor houdend te 2018 ANTWERPEN  
                  Mechelsesteenweg 64/B101  
                  bij wie woonplaats wordt gekozen

tegen :

1. de provincie ANTWERPEN  
   bijgestaan en vertegenwoordigd door  
   advocaat Reiner Tijs  
   kantoor houdend te 2000 ANTWERPEN  
   Nassaustraet 34 A  
   bij wie woonplaats wordt gekozen
2. het VLAAMSE GEWEST, vertegenwoordigd door de Vlaamse  
   regering  
   bijgestaan en vertegenwoordigd door  
   advocaat Johan Claes  
   kantoor houdend te 2550 KONTICH  
   Mechelsesteenweg 160  
   bij wie woonplaats wordt gekozen

---

*I. Voorwerp van de vordering*

- 1.1.           De vordering, ingesteld op 21 september 2012, strekt tot de  
schorsing van de tenuitvoerlegging van :
- a. het besluit van 22 maart 2012 van de provincieraad van Antwerpen houdende  
   de definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan  
   “Berkenbossen Oost” te Mol en Balen; en
  - b. het besluit van 10 juli 2012 van de Vlaamse minister van Financiën,  
   Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport houdende de goedkeuring

van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Berkenbossen Oost” te Mol en Balen van de provincie Antwerpen, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 26 juli 2012.

## *II. Verloop van de rechtspleging*

2. De verwerende partijen hebben een nota ingediend.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een verslag opgesteld.

Met toepassing van artikel 90, § 1, vierde lid van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973, is de zaak verwezen naar een kamer met drie leden.

De partijen zijn opgeroepen voor de terechtzitting, die heeft plaatsgevonden op 11 januari 2013.

Wnd. kamervoorzitter Pierre Lefranc heeft verslag uitgebracht.

Advocaten Griet Cnudde en Ilse Cuypers, die verschijnen voor de verzoekende partijen, advocaat Reiner Tijs, die verschijnt voor de eerste verwerende partij, en advocaat Jan Surmont, die loco advocaat Johan Claes verschijnt voor de tweede verwerende partij, zijn gehoord.

Eerste auditeur Ann Eylenbosch heeft een met dit arrest andersluidend advies gegeven.

Er is toepassing gemaakt van de bepalingen op het gebruik der talen, vervat in titel VI, hoofdstuk II, van de wetten op de Raad van State, gecoördineerd op 12 januari 1973.

### *III. Feiten*

3. De eerste verzoekende partij exploiteert een kunstmatig inseminatiecentrum en fokkerij voor Arabische volbloeden te Balen. Het bedrijf wordt gerund door de derde verzoekster.

Overeenkomstig de bestemmingsvoorschriften van het bij koninklijk besluit van 28 juli 1978 vastgestelde gewestplan Herentals-Mol is de exploitatie gelegen in agrarisch gebied en natuurgebied. De eerste verzoekende partij maakt onder meer gebruik van gronden van de tweede verzoeker en de derde verzoekster.

De eerste verzoekende partij is gevestigd in Balen, Berkensingel 24, waar de tweede verzoeker en de derde verzoekster hun woonplaats hebben.

4. In het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen (hierna: RSV) wordt Mol geselecteerd als structuurondersteunend kleinstedelijk gebied binnen het stedelijk netwerk op Vlaams niveau Kempische As. De selectie als structuurondersteunend kleinstedelijk gebied houdt in dat Mol tevens een economisch knooppunt is.

Luidens de bindende bepaling nr. 42 van het provinciaal ruimtelijk structuurplan Antwerpen (hierna: PRSP-A) staat de provincie in voor de afbakening van kleinstedelijke gebieden in ruimtelijke uitvoeringsplannen.

Bij besluit van 22 maart 2012 heeft de provincieraad van Antwerpen het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan (hierna: PRUP) “Afbakeningslijn” te Mol, Balen en Dessel definitief vastgesteld.

Bij besluit van 10 juli 2012 van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport wordt het voormelde PRUP goedgekeurd.

Beide besluiten zijn door onder meer de verzoekende partijen aangevochten met een annulatieberoep, gekend onder het rolnummer A. 206.426/X-15.212.

De bindende bepaling nr. 43 van het PRSP-A stelt dat de provincie in de uitvoeringsplannen de regionale bedrijventerreinen afbakt in de economische knooppunten die tot haar bevoegdheid behoren.

5. In functie van het regionaal bedrijventerrein “Berkenbossen” worden 2 PRUP’s opgemaakt: het PRUP “Berkenbossen West” en het PRUP “Berkenbossen Oost” voor respectievelijk de delen ten westen en ten oosten van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen.

Het PRUP “Berkenbossen Oost” wordt opgemaakt om enerzijds een verdere verdichting van het bestaande regionaal bedrijventerrein mogelijk te maken. Anderzijds worden in het PRUP twee uitbreidingszones voorzien voor bijkomende regionale bedrijvigheid: Berkenbossen-oost-midden en Berkenbossen-oost-noord.

Het plangebied van het PRUP “Berkenbossen Oost” is in het oosten van het kleinstedelijk gebied Mol gelegen op de gemeentegrens tussen Mol en Balen en ligt, op de noordelijke tip na, ten oosten van het kanaal Dessel-Kwaadmechelen en ten zuiden van de N71-Zuiderring.

De oostelijke uitbreidingszone (Berkenbossen-oost-noord) ligt tussen de N71 en de waterloop Scheppelijke Nete. De huidige bestemming volgens het gewestplan Herentals-Mol hiervan is natuurgebied.

De centraal gelegen zone (Berkenbossen-oost-midden) ligt momenteel in industriegebied.

6. Ten noorden van het plangebied (ten noorden van de N71) ligt het Habitatrichtlijngebied BE2100026 “Vallei van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden”, het VEN “De Maat-Den Diel-Buitengoor” en het erkend natuurreservaat Buitengoor. Ten zuiden ligt het erkend natuurreservaat Molse Nete.

In de toelichtingsnota wordt het volgende gesteld:

#### “5.1.10 Conclusie passende beoordeling

De Europese Habitatrichtlijn (92/43/EEG) inzake het behoud van de in het wild levende soorten en natuurlijke habitats verplicht de EU-lidstaten voor de in bijlage bij deze richtlijn vermelde, bijzonder te beschermen soorten en habitats speciale beschermingsmaatregelen te treffen. Het besluit

van de Vlaamse regering van 1996 duidt 38 speciale beschermingszones (i. c. Habitatrictlijngebieden) aan. Er is één SBZ-H dat grenst aan het onderzoeksgebied, namelijk: SBZ-H BE2100026 ‘Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden’.

M.b.t. langetermijneffecten van de geplande werkzaamheden op de aanwezige en potentiële habitats en soorten stelt het planMER het volgende (in een worstcase benadering):

- Er worden geen rechtstreekse negatieve effecten verwacht ten opzichte van het SBZ. Gezien het unieke karakter van het Buitengoor zal evenwel belangrijk zijn mogelijke effecten zoveel mogelijk uit te sluiten in het verdere planningsproces. Het zal hierbij voornamelijk van belang zijn om aandacht te besteden aan de inplanting (incl. schouwhoogte) of weigering van bedrijven met grote emissies van de verbrandingsparameters NO<sub>x</sub> en SO<sub>x</sub> en emissies van ammoniak. Een verhoging van deze elementen kan immers leiden tot een verhoogde verzurende en eutrofiërende depositie ter hoogte van het SBZ.

- Binnen het onderzoeksgebied zijn mogelijke effecten reëler. Effecten veroorzaakt door kwantitatieve en kwalitatieve wijzigingen in de waterhuishouding zorgen mogelijk voor negatieve effecten ten opzichte van de nattere habitattypes.

Hieruit blijkt dat het nemen van maatregelen noodzakelijk is om significante effecten te vermijden. Wat betreft te nemen maatregelen wordt in het planMER hiervoor verwezen naar de maatregelen onder discipline fauna & flora.

Rekening houdend met de maatregelen die voorzien worden in het kader van de verschillende milieudisciplines en in het bijzonder fauna&flora, kan besloten worden dat het project geen aanleiding zal geven tot betekenisvolle aantasting van de natuurlijke kenmerken van de SBZ-H BE2100026 ‘Valleigebied van de Kleine Nete met brongebieden, moerassen en heiden’.”

7. Op 9 februari 2011 vindt de plenaire vergadering plaats over het PRUP “Berkenbossen Oost”.

8. In het kader van het PRUP wordt een plan-MER opgemaakt. Daarbij wordt gebruik gemaakt van de procedure betreffende het integratiespoor voor de milieueffectenrapportage over een ruimtelijk uitvoeringsplan. Op 18 februari 2011 keurt de dienst m.e.r. het plan-MER goed.

Het ruimtelijk veiligheidsrapport wordt door de dienst veiligheidsrapportering goedgekeurd op 31 maart 2010.

9. Op 23 juni 2011 stelt de provincieraad van Antwerpen het PRUP “Berkenbossen Oost” voorlopig vast.

10. Tijdens het openbaar onderzoek, dat werd gevoerd van 19 augustus 2011 tot en met 17 oktober 2011, worden 5 ontvankelijke adviezen en 22 ontvankelijke bezwaarschriften ingediend, onder meer door de verzoekende partijen.

Op 5 januari 2012 heeft de provinciale commissie voor ruimtelijke ordening (hierna: Procoro) de ingediende bezwaren en adviezen gebundeld en verwerkt en advies uitgebracht. De Procoro stelt voor om het plan op bepaalde punten aan te passen op basis van een aantal adviezen en bezwaren die werden geformuleerd tijdens het openbaar onderzoek en op basis van haar eigen adviesbevoegdheid. Andere bezwaren en adviezen worden weerlegd.

11. Bij het eerste bestreden besluit van 22 maart 2012 stelt de provincieraad van Antwerpen het PRUP “Berkenbossen Oost” definitief vast.

De inrichting van de eerste verzoekende partij is volgens het grafisch plan grotendeels buiten het plangebied gelegen en voor een deel in het plangebied, meer bepaald in Berkenbossen-oost-noord.

De betrokken gronden worden voornamelijk herbestemd tot “zone voor gemengd regionaal bedrijventerrein” (artikel 1 van de stedenbouwkundige voorschriften) en “zone voor natuur” (artikel 2 van de stedenbouwkundige voorschriften).

Bovendien zijn in aansluiting op de uitbreidingszone “Berkenbossen-oost-noord” gronden met grondbestemming natuurgebied in overdruk voorzien voor een “reservatiezone wegenis i.f.v. aantakking op de Postelsesteenweg”. Het daarop betrokken artikel 9 van de stedenbouwkundige voorschriften luidt als volgt:

“categorisering van gebiedsaanduiding ‘lijninfrastructuur’

Het gebied aangeduid in overdruk is bestemd voor de aanleg, het beheer en de exploitatie van verkeers- en vervoersinfrastructuur in functie van het voorzien van wegenis i.f.v. aantakking op de Postelsesteenweg. In functie van deze aantakking mag 1 nieuwe weg voorzien worden.

De reservatiestrook wordt aangeduid tot op een afstand van 50 m van de N71 volgens aanduiding op het grafisch plan.

In functie van deze weg zijn alle handelingen toegelaten voor de aanleg, het functioneren of de aanpassing van verkeers- en vervoersinfrastructuur en aanhorigheden. Daarnaast zijn alle handelingen met het oog op de ruimtelijke inpassing, buffers, ecologische verbindingen, kruisende

infrastructuren, leidingen, telecommunicatie infrastructuur, en paden voor niet-gemotoriseerd verkeer toegelaten.

De in grondkleur geldende bestemming is van toepassing met dien verstande dat geen nieuwe constructies of uitbreidingen van bestaande constructies kunnen vergund worden. Onderhoudswerken, aanpassingen binnen het bestaande volume zijn wel mogelijk.

Bij aanleg van de weg dienen de nodige maatregelen genomen in functie van integraal waterbeheer zodat tenminste:

- 1) het waterbergend vermogen niet vermindert
- 2) de noodzakelijke buffering voorzien wordt in functie van toename verharde oppervlakte conform Art. 0
- 3) overwelving van de waterloop tot een minimum beperkt wordt

Elke aanvraag wordt beoordeeld in relatie tot de inrichting van de N71. De vergunningsaanvraag dient de nodige elementen te bevatten in functie van deze beoordeling.

Verharding en specifieke voorzieningen in functie van de aanleg van de weg is toegelaten voor zover deze voldoet aan de bepalingen in de algemene voorschriften en de specifieke voorschriften van de onderliggende bestemming.”

Toelichtend bij artikel 0 “gemeenschappelijke bepalingen” van de stedenbouwkundige voorschriften wordt voorgesteld de ontwikkeling gefaseerd te koppelen aan de verschillende ingrepenniveaus:

- de verdichting van het bestaande bedrijventerrein is steeds mogelijk;
- mits het voorzien van wegenis naar de Postelsesteenweg en het afsluiten van de bestaande ontsluiting is 50% ontwikkeling van Berkenbossen-oost-noord mogelijk;
- mits het bijkomend realiseren van capaciteitsverhogende maatregelen op de N71 ter hoogte van het plangebied kan Berkenbossen-oost-noord volledig worden ontwikkeld.

12. Bij het tweede bestreden besluit van 10 juli 2012 keurt de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport het PRUP “Berkenbossen Oost” goed.

Het ministerieel besluit wordt bij uittreksel gepubliceerd in het Belgisch Staatsblad van 26 juli 2012.

#### *IV. Ontvankelijkheid van de vordering*

##### *Opgeworpen excepties*

13. In haar nota werpt de eerste verwerende partij vooreerst op dat de verzoekende partijen zich in hun verzoekschriften meermaals bedienen van “onvertaalde en niet nader toegelichte Engelse zinnen”, wat de verzoekschriften “in de totaliteit” nietig maakt.

Tevens voert de eerste verwerende partij aan dat ten onrechte de deputatie van de provincie Antwerpen in plaats van de provincie Antwerpen als verwerende partij wordt aangeduid.

Voorts betwist de eerste verwerende partij het actueel belang van de verzoekende partijen bij de vordering. Meer concreet doet ze gelden dat de verzoekende partijen hun belang helemaal enten op de uitbreidingszone Berkenbossen-oost-noord, dewelke evenwel maar kan worden aangesneden onder een dubbele voorwaarde, “namelijk het meest veraf gelegen gedeelte bij de realisatie van de aantakking op de Postelsesteenweg en het meest dichtbij gelegen gedeelte bij een capaciteitsverhoging van de N71 ter hoogte van het plangebied”. Aldus is volgens de eerste verwerende partij het belang van de verzoekende partijen niet actueel en wordt het eerst geconcretiseerd door andere bestuurlijke beslissingen die voor de Raad van State kunnen worden aangevochten.

In ondergeschikte orde voert de eerste verwerende partij aan dat de verzoekende partijen hun aangevoerde belang bij de vordering niet bewijzen. Meer bepaald doet ze gelden dat de eerste verzoekende partij “niet (claimt) welkdanige weide in exploitatie te hebben die valt in de uitbreidingszone Berkenbossen-oost-noord”. De bewering dat de exploitatie van de paardenweiden in het gedrang komt door het dichterbijkomende bedrijventerrein is volgens de eerste verwerende partij weinig geloofwaardig, aangezien sommige paardenweiden nu reeds dicht liggen bij de bestaande bedrijventerreinen Berkenbossen en andere paardenweiden onmiddellijk aansluiten bij de N71. Er worden geen stukken bijgebracht waaruit zou moeten blijken dat de voorziene uitbreiding werkelijk een negatieve impact zal hebben op de exploitatie van de eerste verzoekende partij. Verder voert de eerste verwerende partij aan dat de

gebruiksrechten van de eerste verzoekende partij veel beperkter zijn dan aangeduid op de plannen in het verzoekschrift. Bovendien blijkt het te gaan om een bezit ter bedde, en dus om een zeer precair gebruiksrecht dat op elke dag kan worden beëindigd. Voorts worden niet voor alle percelen die in het verzoekschrift worden aangemerkt als paardenweide eigendoms- of gebruiksrechten voorgelegd. De tweede verzoeker en de derde verzoekster wonen naar eigen zeggen in de Berkensingel 24, maar leggen geen bewijs van woonst voor. Bovendien blijkt uit de door hen bijgebrachte stukken dat de woningen die zij claimen te bewonen in bezit ter bedde werd overgedragen aan de eerste verzoekende partij. Daarnaast voert de eerste verwerende partij achtereenvolgens aan dat deze woning helemaal niet wordt gevat door het bestreden PRUP, dat deze nauwelijks dichterbij een bedrijventerrein komt te liggen, dat ze op meer dan 200 meter van de uitbreidingszone ligt en dat ze nu reeds een ongebufferd zicht op het bestaande bedrijventerrein Berkenbossen heeft.

Ten slotte werpt de eerste verwerende partij nog op dat het belang van de verzoekende partijen alleszins beperkt is tot de uitbreidingszone voor gemengd regionaal bedrijventerrein Berkenbossen-oost-noord en tot de reservatie zone wegenis i.f.v. de aantakking op de Postelsesteenweg.

### *Beoordeling*

### *Taalgebruik*

14. Er moet worden vastgesteld dat de eerste verwerende partij geen rechtsregel aanhaalt die zou zijn geschonden door het gegeven dat het verzoekschrift enkele “onvertaalde en niet nader toegelichte Engelse zinnen” bevat.

Dit enkele gegeven kan geen grond opleveren om het verzoekschrift nietig te verklaren.

De exceptie wordt verworpen.

### *Aanduiding van de verwerende partijen*

15. Uit de inquisitoriale aard van de rechtspleging voor de Raad van State volgt onder meer dat niet de verzoekende partij maar de Raad van State de verwerende partij aanduidt.

Het feit dat de verzoekende partijen de deputatie van de provincieraad van Antwerpen als verwerende partij hebben aangeduid, maakt het verzoekschrift dan ook niet onontvankelijk.

De exceptie wordt verworpen.

### *Belang*

16. De verzoekende partijen tonen afdoende aan dat zij gebruiker respectievelijk eigenaar zijn van percelen gelegen binnen het plangebied van het bestreden PRUP. Bovendien bevindt de woning waarvan de tweede verzoeker en de derde verzoekster bewijzen eigenaar te zijn, zich in de onmiddellijke nabijheid van het plangebied. Hierdoor alleen reeds doen de verzoekende partijen in beginsel blijken van het rechtens vereiste belang bij de vordering. De stelling van de eerste verwerende partij dat het gebruiksrecht van de eerste verzoekende partij “zeer precair” is en “op elke dag kan beëindigd worden” doet hieraan geen afbreuk. Ook de omstandigheid dat de eerste verzoekende partij geen eigendoms- of gebruiksrechten voorlegt met betrekking tot alle percelen die zij binnen het plangebied stelt te gebruiken, neemt niet weg dat zij reeds over een afdoende belang beschikt op basis van de percelen waarvan zij het gebruiksrecht wel bewijst. Verder komt het niet aan de eerste verwerende partij toe om in de plaats van de verzoekende partijen te oordelen of de door het bestreden plan vastgelegde bestemmingen voor hen al dan niet nadelig zijn.

17. De omstandigheid dat de ontwikkeling van de uitbreidingszone Berkenbossen-oost-noord gefaseerd zal verlopen en slechts mogelijk zal zijn mits het voorzien van een wegenis naar de Postelsesteenweg, neemt niet weg dat de rechtstoestand van de percelen van de verzoekende partijen door het plan in ongunstige zin wordt gewijzigd.

18. De conclusie is dat geen enkel van de door de eerste verwerende partij aangebrachte elementen de verzoekende partijen berooft van het rechtens vereiste belang.

De excepties worden verworpen.

#### *Omvang van de schorsing*

19. Een ruimtelijk uitvoeringsplan is in beginsel één en ondeelbaar. Een gedeeltelijke schorsing van de tenuitvoerlegging van de bestreden besluiten is bijgevolg enkel mogelijk indien vaststaat dat het betreffende gebiedsdeel kan worden afgesplitst van de rest van het plan en dat de overheid ook afgezien van het afgesplitste gedeelte voor het overige dezelfde beslissing zou hebben genomen. Er anders over oordelen zou tot gevolg hebben dat de Raad van State zich op het domein van de beleidsuitoefening van de betrokken overheid zou begeven en zou overgaan tot hervorming van de beslissingen waarvan het betreffende gebiedsdeel een onlosmakelijk onderdeel is, vermits het plan voor het overige hoe dan ook zou blijven bestaan.

Uit de stukken van het dossier blijkt dat het bestreden plan niet in deelgebieden is opgesplitst, maar integendeel als één geheel is opgevat. De eerste verwerende partij toont niet aan dat de door haar aangehaalde zones uit het plan kunnen worden gelicht zonder de algemene economie ervan aan te tasten.

De exceptie wordt verworpen.

#### *V. Onderzoek van de vordering*

20. Overeenkomstig artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State kan slechts tot de schorsing van de tenuitvoerlegging worden besloten onder de dubbele voorwaarde dat ernstige middelen worden aangevoerd die de vernietiging van de aangevochten beslissing kunnen verantwoorden en dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de beslissing een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

### *A. Ontvankelijkheid van de middelen*

21. De eerste verwerende partij werpt in een “voorafgaandelijke opmerking” op dat het verzoekschrift “niet minder dan 163 bladzijden met 16 (...) middelen (telt) waarvan sommige middelen meer dan 20 bladzijden lang zijn” en derhalve “van nature onverenigbaar (is) met de schorsingsprocedure, waarin immers aan de verwerende partijen een beperkte tijd (...) wordt gegund om een nota op te maken”. De eerste verwerende partij meent dat deze vaststelling volstaat om de vordering tot schorsing af te wijzen.

De tweede verwerende partij werpt in haar nota een gelijkaardige exceptie op.

22. De verwerende partijen wijzen terecht op de hoeveelheid en de uitgebreidheid van de aangevoerde middelen in de schorsingsprocedure.

Het respect voor de rechten van verdediging in de procedure van het administratief kort geding, waar die rechten door de procedure al beperkt zijn, en de “summaria cognitio” waarmee de Raad van State van vorderingen tot schorsing kennis neemt, impliceren dat de verzoekende partijen bij het formuleren van “ernstige” middelen die tot de vernietiging kunnen leiden, ertoe gehouden zijn gevat aan te geven welke rechtsregel zij geschonden achten en op welke wijze de aangevochten akte daarop een inbreuk maakt. Indien de verzoekende partijen een uitvoerige uiteenzetting zoals te dezen naar voor brengen om de ernst van de middelen aan te tonen, zal de Raad van State zich noodgedwongen dienen te beperken tot een *prima facie* onderzoek van de essentie van de aangevoerde middelen, zonder op ieder argument afzonderlijk in te gaan.

De uitgebreidheid van de aangevoerde middelen neemt echter niet weg dat de verwerende partijen er binnen de hun toebedeelde termijn in geslaagd zijn op vrij omstandige wijze te antwoorden op deze middelen. De rechten van verdediging werden niet geschonden.

De excepties worden verworpen.

## *B. Ernstig middel*

### *Uiteenzetting van het tweede onderdeel van het tweede middel*

23. Een tweede middel wordt afgeleid uit de schending van artikel 2.2.2, § 1, 3° VCRO, artikel 2.1.2, §§ 1 en 2 VCRO en “de bindende bepalingen van het RSV omtrent de afbakening van de stedelijke gebieden”, alsook uit de schending van het rechtszekerheidsbeginsel en het zorgvuldigheidsbeginsel als algemene beginselen van behoorlijk bestuur en de materiële motiveringsplicht.

In een tweede onderdeel van het middel doen de verzoekende partijen gelden dat het bestreden PRUP neerkomt op een niet toelaatbare voorafname op het PRUP voor de afbakening van het kleinstedelijk gebied Mol. Ze wijzen daarbij onder meer op het arrest van de Raad van State nr. 144.477 van 17 mei 2005 waarbij de tenuitvoerlegging van een eerder PRUP “Berkenbossen” werd geschorst wegens niet-naleving van de in het RSV vastgelegde chronologie. Het feit dat de opmaak van het PRUP “Afbakeningslijn” te Mol in casu gelijktijdig met de opmaak van het bestreden PRUP verliep, kan niet tot een andere conclusie leiden. De afbakening van het kleinstedelijk gebied Mol staat immers voor het eerst vast na de definitieve vaststelling van het PRUP “Afbakeningslijn” te Mol. Het bestreden PRUP schendt derhalve artikel 2.1.2, §§1 en 2 VCRO en de bindende bepalingen van het RSV omtrent de afbakening van de stedelijke gebieden.

24. De eerste verwerende partij repliceert in haar nota dat zowel het PRUP waarbij het kleinstedelijk gebied Mol wordt afgebakend als het thans bestreden PRUP definitief werden vastgesteld op 22 maart 2012 en goedgekeurd op 10 juli 2012. Uit de notulen van de provincieraad blijkt dat eerst werd beslist over het PRUP betreffende de afbakening en pas dan over het thans bestreden PRUP. De huidige situatie is dan ook niet vergelijkbaar met deze van het eerdere, door de Raad van State bij arrest nr. 144.477 van 17 mei 2005 geschorste PRUP “Berkenbossen”, dat werkelijk een voorafname was op een afbakening die helemaal niet, ook niet parallel, tot stand was gekomen. Voorts wijst de eerste

verwerende partij op het antwoord van de Procoro op een gelijkaardig bezwaar tijdens het openbaar onderzoek, waarin onder meer wordt gesteld dat de aangevoerde chronologie inhoudt dat de overheid de beide plannen eventueel samen kan vaststellen, maar niet eerst het plan voor het bedrijventerrein en pas later het afbakeningsplan.

25. De tweede verwerende partij repliceert in haar nota dat wel degelijk lering werd getrokken uit het arrest nr. 144.477 van 17 mei 2005, nu het thans bestreden PRUP immers niet tot stand is gekomen alvorens het kleinstedelijk gebied werd afgebakend, maar wel uiterlijk op het moment dat dit effectief werd afgebakend. Het bestreden PRUP maakt onderdeel uit van het afbakeningsproces van het kleinstedelijk gebied Mol. De tweede verwerende partij voert aan dat nergens valt uit af te leiden dat niet gelijktijdig aan het voorliggend RUP en aan de afbakening van het kleinstedelijk gebied gewerkt zou kunnen worden. De verzoekende partijen tonen op geen enkele manier aan dat enige wettelijke bepalingen zich hiertegen zouden verzetten. Het thans bestreden PRUP is alleszins niet tot stand gekomen alvorens het kleinstedelijk gebied werd afgebakend, zodat het in overeenstemming is met de bindende bepalingen van het RSV.

### *Beoordeling*

26. Artikel 2.1.2, §§ 1 en 2 VCRO luidt als volgt:

“§1. Ieder ruimtelijk structuurplan bevat een bindend, een richtinggevend en een informatief gedeelte.

§2. Bij het opmaken van een ruimtelijk structuurplan duidt de instantie die het plan definitief vaststelt de onderdelen ervan aan die bindend zijn.

Voor het ruimtelijk structuurplan Vlaanderen zijn deze onderdelen bindend voor het Vlaamse Gewest, de diensten van de Vlaamse regering, de instellingen die ressorteren onder het Vlaamse Gewest en de besturen die onder het administratief toezicht staan van het Vlaamse Gewest en de vennootschappen die een erkenning hebben van de instellingen die ressorteren onder het Vlaamse Gewest.

Voor het provinciaal ruimtelijk structuurplan zijn deze onderdelen bindend voor de provincie en de gemeenten op haar grondgebied en voor de instellingen die eronder ressorteren.

Voor het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan zijn deze onderdelen bindend voor de gemeente en voor de instellingen die eronder ressorteren. Van het bindend gedeelte van het gemeentelijk ruimtelijk structuurplan wordt afgeweken indien zulks genoodzaakt wordt door maatregelen die vereist zijn voor de verwezenlijking van het bindend sociaal objectief, vermeld in artikel 4.1.2 van het decreet van 27 maart 2009 betreffende het grond- en pandebeleid.”

27. In punt 2 “Afbakening van de stedelijke gebieden” van de onderverdeling “Bindende bepalingen in verband met de stedelijke gebieden” van de bindende bepalingen van het RSV wordt onder meer het volgende gesteld:

“De structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden en de kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau worden in provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen afgebakend of op voorstel en op vraag van de betrokken provincie en in samenspraak met de betrokken bestuursniveau’s door het Vlaams Gewest in de gewestplannen afgebakend.”

28. In punt 4 “Afbakening van bedrijventerreinen” van de onderverdeling “Bindende bepalingen in verband met de gebieden voor economische activiteiten” van de bindende bepalingen van het RSV wordt onder meer het volgende gesteld:

“De regionale bedrijventerreinen in de structuurondersteunende kleinstedelijke gebieden en de kleinstedelijke gebieden op provinciaal niveau (...) worden in provinciale ruimtelijke uitvoeringsplannen afgebakend of op voorstel en op vraag van de provincie door het Vlaams Gewest in de gewestplannen afgebakend. (...)”

29. De geciteerde bindende bepalingen impliceren op het eerste gezicht een chronologie waarbij in een eerste stap het structuurondersteunend kleinstedelijk gebied wordt afgebakend, om dan in een tweede stap binnen het aldus afgebakende gebied bedrijventerreinen af te bakenen. Het bestreden uitvoeringsplan lijkt deze chronologie niet te respecteren.

De noodzaak om de chronologie te respecteren wordt ook bevestigd door het richtinggevend gedeelte van het RSV, dat samenhangt met het bindend gedeelte:

“Het afbakeningsproces voor de kleinstedelijke gebieden wordt door de provincie gestuurd.

(...)

In de eerste stap van het afbakeningsproces worden voor respectievelijk het grootstedelijke/regionaalstedelijke en het kleinstedelijk gebied de structuurbepalende elementen van respectievelijk Vlaams/bovenlokaal belang, de rol en de positie in de bestaande en de gewenste ruimtelijke structuur van respectievelijk Vlaanderen/provincie beschreven.

De tweede stap die vertrekt vanuit het denken op het respectievelijk Vlaams/provinciaal schaalniveau, omvat het uitwerken van twee onderdelen :

1) de grenzen uit de natuurlijke structuur, de agrarische structuur en de landschappelijke elementen van Vlaams belang die aan de stedelijke ontwikkeling worden gesteld;

2) de kwantitatieve taakstellingen inzake woningbouw en bedrijventerreinen die vanuit respectievelijk het Vlaams/provinciaal schaalniveau voor het betrokken stedelijk gebied worden gesteld.

In de derde stap, die gelijktijdig verloopt met de tweede stap maar vertrekt vanuit het denken op het schaalniveau van het stedelijk gebied, wordt een hypothese opgesteld met betrekking tot de gewenste ruimtelijke structuur van het stedelijk gebied. Het betreft hier een hypothese vermits het niet tot de bevoegdheid behoort van respectievelijk de Vlaamse en provinciale overheid om een ruimtelijk structuurplan voor een stedelijk gebied op te maken. De hypothese kan zich daarom beperken tot de elementen die nodig zijn voor de afbakening. Ze wordt ontwikkeld binnen het afbakeningsproces en vereist een optimale samenwerking tussen de betrokkenen van Vlaams niveau, provinciaal niveau en het lokaal niveau.

De hypothese met betrekking tot de gewenste ruimtelijke structuur is een essentieel onderdeel bij de afbakening van het stedelijk gebied. Op die manier kan rekening worden gehouden met de toekomstige ontwikkeling van het stedelijk gebied vertrekkende vanuit het denken op het schaalniveau van het stedelijk gebied. Er wordt m.a.w. ruimte voor ontwikkeling opgenomen in de afbakening.

Het opstellen van de hypothese op de gewenste ruimtelijke structuur voor het stedelijk gebied gebeurt uitgaande van de volgende analyses.

(...)

In de vierde stap - het voorstel van afbakening - wordt een vertaling gemaakt van de hypothese met betrekking tot de gewenste ruimtelijke structuur naar concrete acties inzake het ruimtelijk beleid voor het stedelijk gebied. Het bevat het engagement van de betrokken bestuursniveaus en partners om de in het voorstel van afbakening opgenomen acties en het programma uit te voeren, conform de hypothese voor de gewenste ruimtelijke structuur van het stedelijke gebied.

(...)

De afbakening moet omzichtig, restrictief en nauwkeurig gebeuren en steunen op een gedegen proces van visievorming op het betrokken stedelijk gebied dat wordt gedragen door de verschillende partners. Daarom moet het afbakeningsproces gebeuren in nauwe samenwerking met de bestuursniveaus, met name het Vlaams Gewest, de provincie en de gemeenten, en in structureel overleg met de betrokken overheidssectoren.

Intergemeentelijk overleg is daarbij aan te bevelen. Het afbakeningsproces is niet denkbaar zonder een betrokkenheid en gelijkwaardige inbreng van de verschillende maatschappelijke groepen en geledingen die in het stedelijk gebied actief zijn. Vandaar dat nieuwe vormen van samenwerking nodig zijn om tot een uitspraak over het te voeren beleid voor het stedelijk gebied te komen. Om die reden moet worden geopteerd om tegelijkertijd met het proces van de afbakening een communicatieproces uit te bouwen.

(...)

De economische knooppunten hebben niet allemaal eenzelfde uitstraling en eenzelfde economisch belang. Niet in alle gemeenten leidt dit automatisch tot een groter aanbod aan bedrijventerreinen. Bij de ontwikkeling van bedrijventerreinen moet een gedifferentieerd beleid gevoerd worden waarbij gesteld wordt dat :

- binnen een afgebakend stedelijk gebied (dat op zich (een) economisch knooppunt is) de ontwikkeling van bijkomende bedrijventerreinen mogelijk is. Dit op voorwaarde dat het bedrijventerrein aansluitend gelegen is in een gemeente direct aansluitend bij het stedelijk gebied maar niet geselecteerd als economisch knooppunt. Basis hiervoor is de visie op de ontwikkeling van het stedelijk gebied als geheel.

- het voorzien van een bijkomend aanbod aan regionale bedrijventerreinen in een economisch knooppunt moet worden afgewogen op basis van een ruimtelijke visie en een gewenste ruimtelijke structuur voor het economisch knooppunt (o.a. voor het stedelijk gebied bij de afbakening). De ruimtelijke draagkracht en de ruimtelijke kwaliteit, de bestaande woonfunctie, de bestaande ruimtelijk-economische structuur, de ruimtelijke en economische potenties, de afbakening van de gebieden van de natuurlijke en agrarische structuur en de mobiliteitsproblematiek zijn daarbij de uitgangspunten voor het formuleren van de visie en voor het uittekenen van een gewenste ruimtelijke structuur op het economisch knooppunt.

- de bedrijventerreinen gelegen buiten de geselecteerde economische knooppunten, die reeds zijn vastgelegd in een ruimtelijk uitvoeringsplan (c.q. gewestplan, B.P.A.) en vandaag worden ontwikkeld, als vaststaand gegeven worden beschouwd. (...).”

30. De omstandigheid dat de opmaak van het PRUP met betrekking tot de afbakening van het kleinstedelijk gebied te dezen gelijktijdig is verlopen met de opmaak van het bestreden PRUP, doet op het eerste gezicht geen afbreuk aan de vaststelling dat die afbakening ten tijde van de bestreden besluiten nog geen juridisch vaststaand feit was en dat de bepalingen van het RSV de overheid tot een chronologie verplichten die te dezen niet lijkt te zijn gerespecteerd.

31. Het tweede onderdeel van het tweede middel is ernstig.

*B. Moeilijk te herstellen ernstig nadeel*

32. De tweede verzoeker en de derde verzoekster voeren in het verzoekschrift aan dat zij permanent wonen in de woning gelegen te Balen, Berkensingel 24. Rondom de woning beschikken zij in totaal over ongeveer 22 ha grond, gesitueerd binnen agrarisch gebied, natuurgebied en grenzend aan bosgebied, dat een prachtig en natuurlijk woongenot geeft, dat uitzonderlijk is en waar zij wonen en werken combineren. Met het bestreden PRUP wordt dit met één trek vernietigd. Het zicht dat zij thans over de weiden heen tot aan de bosrand hebben, zal geruild worden voor een zicht op fabrieksgebouwen en industriële loodsen. In vergelijking met het huidige zicht is dit een ernstig nadeel. Het zicht op een industrieterrein vormt een storende factor in de beleving van het woongenot en het uitzicht. Daarenboven menen de tweede verzoeker en de derde verzoekster geluids-, geur- en rookhinder te zullen ondervinden aangezien er voor een groot deel van de grens van het industriegebied niet in een bufferzone wordt voorzien, doch enkel in een buffer voor groen in overdruk die niet op de grens ligt van de industriezone en derhalve geen reëel nut genereert. Tevens voeren de tweede verzoeker en de derde verzoekster aan een ernstig nadeel te zullen ondervinden door het verlies van uitzicht en genot als gevolg van de aanleg van een weg waarvan de juiste omvang en inplanting nog niet kan worden ingeschat. De tweede verzoeker en de derde verzoekster besluiten dat hun woon- en leefklimaat dan ook ernstig dreigt te worden benadeeld.

33. In haar nota repliceert de eerste verwerende partij onder meer dat de nadelen die door de verzoekende partijen worden aangevoerd, zich in ieder geval niet op korte termijn zullen manifesteren en soms een hypothetisch karakter hebben. Ze verduidelijkt dat de uitbreidingszone Berkenbossen-oost-noord pas realiteit zal zijn nadat het bedrijventerrein ingericht is en ontsloten zal zijn en de percelen, verkocht, vergund, verbouwd en in exploitatie zijn door bedrijven. Bovendien kan bij de realisatie van de ontsluitingsweg in de reservezone enkel het noordelijke gedeelte van de uitbreidingszone worden aangesneden, dit is het gedeelte dat het meest veraf gelegen is van de woning van de tweede verzoeker en de derde verzoekster. Het zuidelijk gedeelte kan pas worden aangesneden bij

de uitbreiding van de capaciteit van de N71. Volgens de eerste verwerende partij zullen er jaren verlopen alvorens dit het geval is, terwijl de verzoekende partijen niet argumenteren waarom niet kan worden gewacht op een uitspraak in een gewone vernietigingsprocedure.

Verder doet de eerste verwerende partij gelden dat de betrokken woning nu reeds zijdelings uitkijkt op een bedrijventerrein en dat de woning nog steeds 250 meter verwijderd zal zijn van de uitbreidingszone. Tevens merkt ze op dat de tweede verzoeker en de derde verzoekster hun eigendom in de zone voor natuur perfect kunnen gebruiken voor een volstrekte zichtbuffering ten opzichte van de uitbreidingszone en van het bestaande bedrijventerrein. Aldus wordt er volgens de eerste verwerende partij geen moeilijk te herstellen ernstig nadeel aangetoond en zeker geen nadelen die van die aard zijn dat niet kan worden gewacht op de behandeling van de vernietigingsprocedure.

34. In haar nota ontwikkelt de tweede verwerende partij een gelijkaardige argumentatie als die van de eerste verwerende partij.

### *Beoordeling*

35. Uit de gegevens van de zaak blijkt dat het ongeschonden natuurgebied dat in de onmiddellijke omgeving van de woning van de tweede verzoeker en de derde verzoekster is gelegen en waarop zij, over de weilanden waarvan zij tevens eigenaar zijn, uitzicht hebben, door het bestreden PRUP zal worden herbestemd tot “zone voor gemengd regionaal bedrijventerrein”. Aldus kan met de tweede verzoeker en de derde verzoekster worden aangenomen dat hun woonklimaat door het bestreden PRUP dermate drastisch in negatieve zin wordt beïnvloed dat er sprake is van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel. De door de tweede verzoeker en de derde verzoekster geschetste nadelen met betrekking tot hun woon- en leefklimaat, alsook de negatieve weerslag op het uitzicht dat zij thans op het natuurgebied hebben, zijn in die omstandigheden overtuigend en vertonen een ernstig karakter. Het argument dat de bedoelde woning nu reeds “zijdelings” uitkijkt op een bedrijventerrein doet aan het voorgaande geen afbreuk, des te meer nu dit bestaande bedrijventerrein op een

veel verdere afstand van de bedoelde woning is gelegen. Evenmin kunnen de verwerende partijen gevolgd worden waar zij stellen dat er geen sprake is van een moeilijk te herstellen ernstig nadeel omdat de bedoelde verzoekende partijen hun eigen percelen “perfect” kunnen gebruiken voor “een volstrekte zichtbuffering”.

Het bestreden plan vormt de noodzakelijke rechtsgrond om toe te laten dat individuele stedenbouwkundige en milieuvergunningen worden afgeleverd die de hierboven besproken verstoring van het woonklimaat van de tweede verzoeker en de derde verzoekster tot gevolg zullen hebben. Het bestreden PRUP maakt het mogelijk dat bouwwerken die op grond van de vóór de goedkeuring geldende regelgeving niet konden worden toegestaan, thans vatbaar zijn voor vergunning. De omstandigheid dat het plan voorziet in een gefaseerde aanpak, maakt het nadeel in hoofde van de tweede verzoeker en de derde verzoekster niet hypothetisch.

De uiteenzetting van de tweede verzoeker en de derde verzoekster bevat voldoende concrete en precieze gegevens die aannemelijk maken dat de onmiddellijke tenuitvoerlegging van de bestreden besluiten een moeilijk te herstellen ernstig nadeel kan berokkenen.

Gelet op het voorgaande is er geen noodzaak om te onderzoeken of ook in hoofde van de andere verzoekende partijen aan deze voorwaarde is voldaan.

36. Er is voldaan aan de door artikel 17, § 2 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State opgelegde voorwaarden om de schorsing van de tenuitvoerlegging te bevelen.

## **BESLISSING**

**1. De Raad van State beveelt de schorsing van de tenuitvoerlegging van :**

- a. het besluit van 22 maart 2012 van de provincieraad van Antwerpen houdende de definitieve vaststelling van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Berkenbossen Oost” te Mol en Balen; en**
- b. het besluit van 10 juli 2012 van de Vlaamse minister van Financiën, Begroting, Werk, Ruimtelijke Ordening en Sport houdende de**

**goedkeuring van het provinciaal ruimtelijk uitvoeringsplan “Berkenbossen Oost” te Mol en Balen van de provincie Antwerpen, bij uittreksel bekendgemaakt in het Belgisch Staatsblad van 26 juli 2012.**

**2. Dit arrest dient te worden bekendgemaakt op dezelfde wijze als het tweede geschorste besluit.**

Dit arrest is uitgesproken te Brussel, in openbare terechtzitting van vijf februari 2013, door de Raad van State, Xe kamer, samengesteld uit:

|                 |                   |                                   |
|-----------------|-------------------|-----------------------------------|
|                 | Pierre Lefranc,   | wnd. kamervoorzitter, staatsraad, |
|                 | Jan Clement,      | staatsraad,                       |
|                 | Stephan De Taeye, | staatsraad,                       |
| bijgestaan door | Silvan De Clercq, | griffier.                         |

**De griffier**

**De voorzitter**

**Silvan De Clercq**

**Pierre Lefranc**